

# 10 Biuletyn EURO-TopTen PLUS

PAŹDZIERNIK –  
GRUDZIEŃ 2011



w tym wydaniu:

Euro – TopTen Plus -  
podsumowanie działań

## ETYKIETOWANIE URZĄDZEŃ ZUŻYWAJĄCYCH ENERGIĘ

Etykietowanie urządzeń zostało wprowadzone regulacją prawną wiele lat temu. Etykieta energetyczna pokazuje nie tylko zużycie energii elektrycznej i klasę energetyczną, ale także markę producenta i model, a poza tym inne ważne parametry techniczne opisujące konkretne urządzenie, jak np. zużycie wody w przypadku pralek czy zmywarek, efektywność prania i wirowania pralek, efektywność zmywania i suszenia zmywarek do naczyń, czy poziom hałasu. Dzięki etykiatom energetycznym można dokonywać porównań pomiędzy różnymi modelami urządzeń, których na rynku występuje dziesiątki a nawet setki modeli.

Kupujący urządzenia mogli się przyzwyczaić, że jakość energetyczną urządzeń określa klasa danego urządzenia, od np. D najgorszej do A najlepszej - czyli zużywającej najmniej energii. Niedawno, nadążając za postępem technologicznym, wprowadzono klasy A+, A++, A+++, charakteryzujące się coraz mniejszym zużyciem energii. Zakres urządzeń objętych obowiązkową etykietą energetyczną ciągle się rozszerza. Do urządzeń, które objęte są obowiązkiem oznakowania etykietą energetyczną należą:

- Chłodziarki, zamrażarki oraz ich kombinacje,
- Pralki bębnowe,
- Suszarki bębnowe,
- Pralko – suszarki,
- Piekarniki elektryczne,
- Zmywarki do naczyń,
- Źródła światła,
- Klimatyzatory domowe.

## EURO – TopTen Plus podsumowanie działań

Projekt Euro-TopTen Plus Polska jest częścią europejskiej inicjatywy, w którą zaangażowanych jest kilkanaście krajów Europy. W trakcie trwania bieżącego projektu, inicjatywa Topten rozrosła się i pojawiła także na innych kontynentach, dzięki czemu do projektu dołączyły największe kraje, takie jak Stany Zjednoczone czy Chiny. Zatem Euro-TopTen Polska należy do globalnego przedsięwzięcia mającego na celu ponoszenie świadomości konsumentów na temat energooszczędnych urządzeń. Topten to nie tylko strona internetowa, ale również szereg działań mających na celu przekonanie konsumentów, jak i producentów, że użytkowanie czy też wytwarzanie bardziej energooszczędnych urządzeń jest potrzebne.

Idea Topten powstała w 2000 r. w Szwajcarii. Euro-TopTen ([www.topten.eu](http://www.topten.eu)) realizowany w ramach programu Intelligent Energy-Europe oficjalnie wystartował w 2006 r. i nadal jest kontynuowany.

### Serwis [topten.info.pl](http://topten.info.pl)

Projekt ma na celu zmniejszenie zużycia energii elektrycznej przez wybór i zastosowanie najbardziej efektywnych energetycznie produktów w gospodarstwach domowych i biurach, a także doprowadzenie do wzrostu udziału na rynku najbardziej efektywnych energetycznie produktów. Głównym efektem projektu jest serwis konsumencki [www.topten.info.pl](http://www.topten.info.pl), w którym prezentowana jest najbardziej efektywna energetycznie 10-tka produktów w różnych kategoriach spośród bogatej oferty urządzeń dostępnych na naszym rynku (m.in. sprzęt AGD, biurowy, audiowizualny, kotły, pompy, silniki, kolektory słoneczne). Projekt ma zachęcać konsumentów do wyboru efektywnych energetycznie produktów (świadomość kupujących), również detalistów i organizatorów dużych zakupów oraz tworzenia międzynarodowej presji na producentów do wytwarzania bardziej efektywnych urządzeń w swojej ofercie rynkowej. Co pół roku dokonywano aktualizacji kategorii produktów. Dodatkowo w polskiej edycji projektu pojawiła się również kategoria produktów najbardziej efektywnie energetycznie kolektory słoneczne, co jest szczególnie istotne biorąc pod uwagę prowadzony przez

NFOŚiGW program dopłat do kredytów na zakup i montaż kolektorów słonecznych w budownictwie mieszkaniowym.

### Platforma e-learningowa

W ramach projektu funkcjonuje platforma e-learningowa [www.e-szkolenia.fewe.pl](http://www.e-szkolenia.fewe.pl), na której dostępne są dwa szkolenia: „Efektywna energetycznie i przyjazna środowisku szkoła” oraz „Jestem świadomym obywatelem”. Podstawowym celem kursów jest realizacja powszechnej edukacji społeczeństwa w zakresie świadomego i aktywnego udziału w oszczędzaniu energii w codziennym życiu. Kursy zawierają szeroki zakres materiału, nie zawsze łatwy, ale opanowanie go umożliwi uczącemu się poznanie i zrozumienie podstawowych czynników opisujących zużycie energii oraz konsekwencji z tego wynikających, zarówno we własnym gospodarstwie, kraju, jak również na świecie. Będąc uczestnikami światowego rynku energii, powinniśmy mieć bowiem świadomość, czy i na jakie czynniki mamy wpływ. Po opanowaniu materiału osoba ucząca się będzie w stanie określić największych „pożeraczy energii” we własnym gospodarstwie domowym, będzie w stanie ocenić możliwości oszczędzania tej energii, będzie potrafił w sposób świadomy racjonalizować zużycie energii, jednocześnie nie tracąc komfortu. I co bardzo istotne będzie potrafił ocenić, czy oszczędzanie energii oraz zakup energooszczędnych urządzeń będzie mu się ekonomicznie opłacać.

Projekt „EURO-TopTen PLUS – rozszerzenie i wzmocnienie europejskiej inicjatywy promowania najbardziej efektywnych urządzeń i produktów powszechnego użytku” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

## NA CO ZWRÓCIĆ UWAGĘ PRZY KUPNIE I EKSPLOATACJI SPRZĘTU BIUROWEGO I ELEKTRONICZNEGO?

Urządzenia elektroniki użytkowej należą do grupy najdynamiczniej rozwijających się. Na rynku dostępne są setki modeli telewizorów, wież stereofonicznych, wszelkiego rodzaju odtwarzaczy, itd. Bardzo podobna sytuacja występuje również w przypadku urządzeń biurowych, jak np. komputery, laptopy, drukarki, a także w grupie małych urządzeń, jak palmtopy, faksy itp. Oczywiście postęp ten wiąże się często ze zwiększaniem możliwości tych urządzeń, poprawianiem jakości obrazu, dźwięku, druku itp., ale również zwiększaniem efektywności energetycznej. Niestety zdarza się czasami, że nowoczesne technologie są zdecydowanie bardziej energochłonne niż stare. Niemniej jednak nawet w przypadku rozwoju technologii bardziej energochłonnych producenti szukają rozwiązań, które pozwoliłyby na redukcję zużycia energii. W przypadku tego typu sprzętu (i nie tylko tego) dosyć istotnym problemem z zakresu energochłonności jest zużycie energii w stanie czuwania tzw. standby. Urządzenia wówczas nie pracują zgodnie z ich podstawowym przeznaczeniem, lecz nadal pobierają energię np. na świecące diody, zegarki, itp. Moc urządzeń w czasie czuwania waha się w granicach od 0,5 W do 35 W. Tryb standby to tryb gotowości urządzenia, który jest bardzo wygodny, ale prowadzi do nadmiernego, zupełnie niepotrzebnego zużycia energii elektrycznej, a w niektórych urządzeniach zużycie to jest nawet większe niż w czasie właściwej pracy, np. odtwarzacz DVD.

## Konkursy

W oparciu o platformę e-szkoleniową przeprowadzono dwa konkursy: dla szkół średnich oraz osób dorosłych. Pierwszy z nich „Chronię klimat poprzez zrównoważone użytkowanie energii” skierowany był do szkół średnich. Temat konkursu zakładał wykonanie zdjęć lub nakręcenie krótkiego filmu/animacji promujących lub przedstawiających ochronę klimatu Ziemi poprzez zrównoważone użytkowanie energii. Konkurs miał charakter otwarty, a warunkiem wzięcia udziału było zalogowanie się uczestnika na stronie oraz przeprowadzenie szkolenia internetowego w oparciu o kurs „Efektywna energetycznie i przyjazna środowisku szkoła”. Z kolei konkurs dla dorosłych skierowany był do wszystkich osób zainteresowanych oszczędzaniem energii mieszkających na terenie całego kraju. Podstawowym kryterium oceny uczestników konkursu było przystąpienie do kursu elektronicznego pt. „Jestem świadomym obywatelem” oraz zaliczenie testów sprawdzających zdobytą po każdej lekcji wiedzę. Dodatkowo prowadzony jest również konkurs dla producentów kotłów mający na celu stworzenie listy najlepszych pod względem efektywności energetycznej i przyjaznych środowisku kotłów. Konkurs dotyczy zarówno kotłów na paliwa konwencjonalne (gaz, olej, węgiel) jak i na biomasę.

## Gmina TopTen

W ramach projektu podjęto również współpracę z gminami. Gminy, jako instytucje najbardziej zbliżone do powszechnego użytkownika mogą w bezpośredni sposób przyczynić się do zwiększania świadomości społecznej w zakresie oszczędności energii i efektywności energetycznej.

Część gmin w Polsce poczuwa się do obowiązku planowania energetycznego i realizuje własną politykę w tym zakresie, niemniej jednak nadal istnieje duża grupa gmin pozostawiających problem gospodarki energetycznej przedsiębiorstwom działającym na ich terenie, nie przyłączając się czynnie do działania.

Większość analiz i studiów zwraca uwagę na to, że w najbliższych 5-10 latach poprawa efektywności energetycznej, będzie najsukcesowniejszym sposobem łagodzenia wzrostu potrzeb energetycznych. Dlatego też promowanie i wspieranie stosowania efektywnych energetycznie urządzeń powinny stanowić jedno z głównych zadań samorządów w zakresie kreowania lokalnej gospodarki energetycznej.

W ramach realizacji projektu EURO-Topten Polska opracowano specjalnie dla gmin, krótkie artykuły prasowe napisane z myślą o powszechnym czytelniku mające na celu podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie oszczędzania energii:

- Czy prawa rynku wymogą usunięcie z naszych sklepów urządzeń nieefektywnych energetycznie?
- Czy zaleją nas elektrośmieci?
- Odnawialne źródła energii – fanaberia czy konieczność?
- Wybór sprzętu kluczem do oszczędzania energii.
- Niech się stanie jasność!

Warunkiem bezpłatnego wykorzystania opracowanych tekstów przez jednostki terytorialne jest podpisanie deklaracji partnerstwa w projekcie Euro Topten Plus, a także zachowanie w opublikowanych artykułach:

- informacji o projekcie Topten z odniesieniem do strony internetowej [www.topten.info.pl](http://www.topten.info.pl)
- informacji o źródle pochodzenia tekstu,
- logotypów projektu i organizacji finansujących,
- oraz przesłanie po jednym egzemplarzu publikacji, w której zamieszczono opracowane artykuły.

Obecnie do projektu przystąpiło 13 gmin.

### Gmina TopTen



Gmina Jerzmanowice-Przegonia



Legnica



Gmina Miejska Luban



Urząd Gminy Piszczac



Urząd Miasta i Gminy w Radzyminie



Urząd Gminy w Samborcu



Urząd Gminy w Szutowie



Gmina Trzebielino



Gmina Wąchock



Urząd Gminy Potęgowo



Urząd Gminy i Miasta w Mogielnicy



Urząd Gminy Bralin



Urząd Miasta Koronowo

## Pytania, odpowiedzi i porady

### Interesujące strony:

- [www.vattenfall.pl/kalkulatorenergii](http://www.vattenfall.pl/kalkulatorenergii) - Fantastyczne, wielokrotnie nagradzane, narzędzie do oszacowania zużycia energii w gospodarstwie domowym. Bardzo łatwo i przyjemnie można zamodelować całe swoje mieszkanie i sprawdzić jakie urządzenia zużywają najwięcej energii, a jakie najmniej.
- [powersaver.vattenfall.pl](http://powersaver.vattenfall.pl) - Akcja internetowa, której celem jest uświadomienie internautom, w jaki sposób mogą oszczędzać energię i pomóc chronić środowisko.
- [ChronmyKlimat.pl](http://ChronmyKlimat.pl) - Portal powstał w listopadzie 2008 roku, jako projekt Instytutu na rzecz Ekorozwoju. Misją portalu jest budowanie świadomości, że zmiany klimatu są poważnym problemem gospodarczym, społecznym i przyrodniczym wymagającym aktywnych działań ze strony państwa i jednostek, zarówno w kwestii ograniczania emisji odpowiedzialnych za zmiany klimatu gazów cieplarnianych jak i adaptacji do jego zmian.

### WYDAWCA:

Fundacja na rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii  
ul. Rymera 3/4  
40-048 Katowice  
tel./fax. 32 203 51 14  
e-mail: [office@fewe.pl](mailto:office@fewe.pl)

### Kierownik projektu:

Anna Bogusz  
e-mail: [a.bogusz@fewe.pl](mailto:a.bogusz@fewe.pl)  
[www.topten.info.pl](http://www.topten.info.pl)

Projekt „EURO-Topten PLUS – rozszerzenie i wzmocnienie europejskiej inicjatywy promowania najbardziej efektywnych urządzeń i produktów powszechnego użytku” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.